Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

08.10.2026

Arbeid med sikkerhetsprosedyrer – involvering og forenkling

Benedicte Gudjonsson

Fagleder sikkerhetsstyring

Den foretrukne maritime administrasjonen

Null-visjonen

Sikkerhetsstyring

Mangler ved rederiets sikkerhetsstyringssystem har vært en medvirkende faktor i flere dødsulykker de siste ti årene.

Eksempler er manglende samsvar mellom prosedyrer og faktisk arbeidspraksis, eller prosedyrer som ikke var tilrettelagt for de ansattes språk.

Tiltak 21 – Forenkling av sikkerhetsstyringssystemer

Sjøfartsdirektoratet vil sette i gang en forenklingsprosess for sikkerhetsstyrings-systemer med mål om å oppnå bedre samsvar mellom innhold, tilgang, kompetanse og bruk. Denne prosessen krever involvering og koordinering av partene.

Formålet er å hjelpe rederiene med å etablere sikkerhetsstyringssystemer som er både brukervennlige, tilpasset daglig drift og digitaliserte der det er hensiktsmessig.

Det skal legges særlig vekt på utvikling av systemer for personer som arbeider alene om bord.

Målet er å oppnå bedre samsvar mellom myndighetenes forventninger og næringens praksis, og dermed øke sikkerheten til sjøs.

Sjøfartsdirektoratet vil i samarbeid med næringen diskutere og forankre de mest hensiktsmessige tiltakene i denne prosessen for å bistå flest mulig på en effektiv måte.

SSL § 7
Rederiets plikt til å etablere, gjennomføre og videreutvikle sikkerhetsstyringssystem

Sikkerhetsstyringssystemets innhold, omfang og dokumentasjon skal være tilpasset behovet til rederiet og den aktiviteten det driver.

Hva gjør vi…

- Foredrag for revisjonsledere i sdir:

  - **Loggføring og arkivering kun når det er nødvendig eller påkrevd**
  - Ikke kreve prosedyre for prosedyrens del
    - Er det et behov om bord?
    - Ikke lage et system for å tilfredsstille revisoren
  - Fokus på forenkling - veiledning
    - Kan prosedyrene forenkles?
    - Bruk avsjekklister?
  - Kan deler av sikkerhetsstyringsarbeidet utføres i land? - veiledning
    - Vedlikeholdsdokumentasjon

Unngå fokus på “Safety on Paper” !

- Forskjellen mellom god og dårlig sjømannskap er IKKE et stykke papir.
- Praktisk verifikasjon ved intervju og demonstrasjon fremfor dokumentasjon
- Øvelser
- Operasjoner om bord
  - Lasting og lossing
  - Ankomst og avgang
  - Bunkring og proviantering
- Intervju

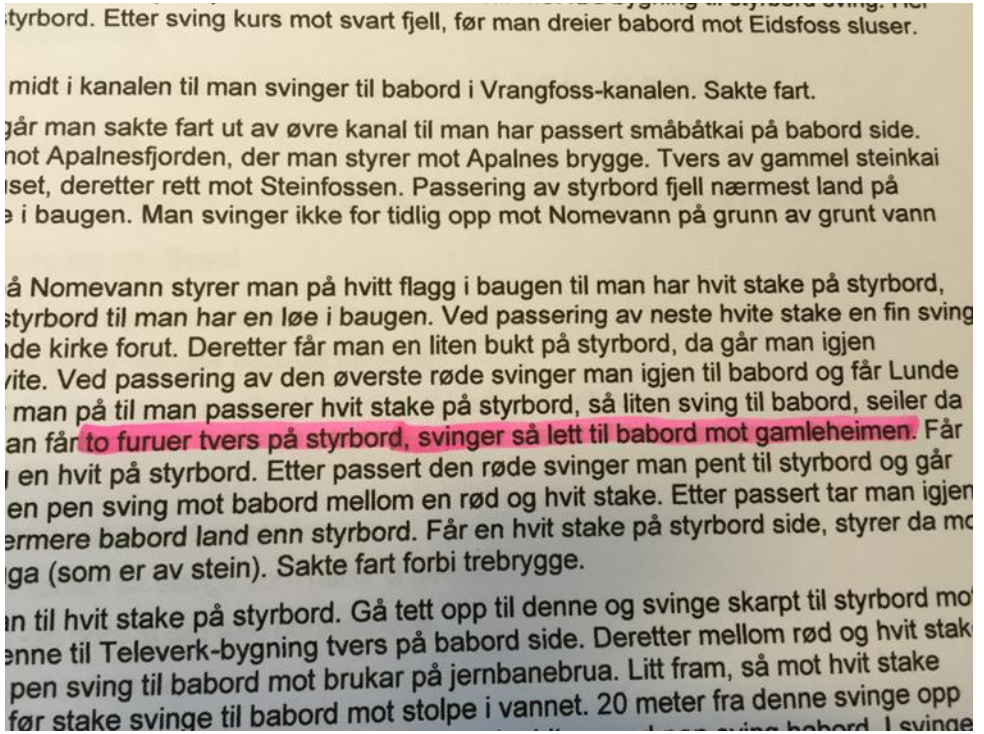
styrbord. Etter sving kurs mot svart fjell, før man dreier babord mot Eidsfoss sluser.

midt i kanalen til man svinger til babord i Vrangfoss-kanalen. Sakte fart.

går man sakte fart ut av øvre kanal til man har passert småbåtkai på babord side.
not Apalnesfjorden, der man styrer mot Apalnes brygge. Tvers av gammel steinkai
set, deretter rett mot Steinfossen. Passering av styrbord fjell nærmest land på
i baugen. Man svinger ikke for tidlig opp mot Nomevann på grunn av grunt vann

å Nomevann styrer man på hvitt flagg i baugen til man har hvit stake på styrbord,
styrbord til man har en løe i baugen. Ved passering av neste hvite stake en fin sving
de kirke forut. Deretter får man en liten bukt på styrbord, da går man igjen
vite. Ved passering av den øverste røde svinger man igjen til babord og får Lunde
man på til man passerer hvit stake på styrbord, så liten sving til babord, seiler da
an får to furuer tvers på styrbord, svinger så lett til babord mot gamleheimen. Får
en hvit på styrbord. Etter passert den røde svinger man pent til styrbord og går
en pen sving mot babord mellom en rød og hvit stake. Etter passert tar man igjen
ermere babord land enn styrbord. Får en hvit stake på styrbord side, styrer da mo
ga (som er av stein). Sakte fart forbi trebrygge.

n til hvit stake på styrbord. Gå tett opp til denne og svinge skarpt til styrbord mo
enne til Televerk-bygning tvers på babord side. Deretter mellom rød og hvit stak
pen sving til babord mot brukar på jernbanebrua. Litt fram, så mot hvit stake
før stake svinge til babord mot stolpe i vannet. 20 meter fra denne svinge opp

Ikke lag et byråkrati ombord av hensyn til lettere verifikasjon. Mange oppgaver må gjøres om bord og andre metoder for verifikasjon er ofte tilgjengelig.

1770 og 12 pax revisjoner (sikkerhetsstyring for mindre skip)

Oppstart 2025 og 2026

Tilleggsrevisjon (Sikkerhetsstyring mindre skip)	42	258	6,14
Tilleggsrevisjon sikkerhetsstyring for fartøy under 24m og 12 eller færre passasjerer	3	13	4,33

- Erfaringer:
  - Kjøpte systemer som ikke er tilpasset
  - Systemer som ikke har vært i bruk
  - Alt for omfattende systemer
  - Liten kjennskap til systemet
  - Liten kompetanse til sikkerhetsstyringsarbeid

- **Tiltak**:
  - Veiledning, veiledning, veiledning
    - Tilpasse og forenkle
    - Av/med de om bord (også VO)
    - Verktøy for de om bord
  - Oppfølging

ISM revisjoner

- Erfaringer
  - Fokus på at systemet skal være reviderbart
  - Manglende fokus på de ombordværendes behov
  - Mye fellesprosedyrer
  - Utarbeidet av HMSK rådgivere
  - Store og detaljerte prosedyrer
  - Mindre bruk av sjekklister
  - Verneombudet ikke deltatt eller rådført

- **Tiltak:**
  - Veiledning
  - Bevis på at systemet er effektivt
  - Har de om bord deltatt i utarbeiding av SMS

Forord

……behovet for hensiktsmessig styringsorganisering for å kunne ivareta de ombordværendes behov for å oppnå og opprettholde høye sikkerhets- og miljøvernstandarder.

7 Operasjoner om bord

Selskapet skal innføre framgangsmåter, planer og instrukser, herunder eventuelle sjekklister, for viktige operasjoner om bord som gjelder sikkerheten for skip og personell og miljøvern. De ulike oppgavene skal defineres og tildeles kvalifisert personell.

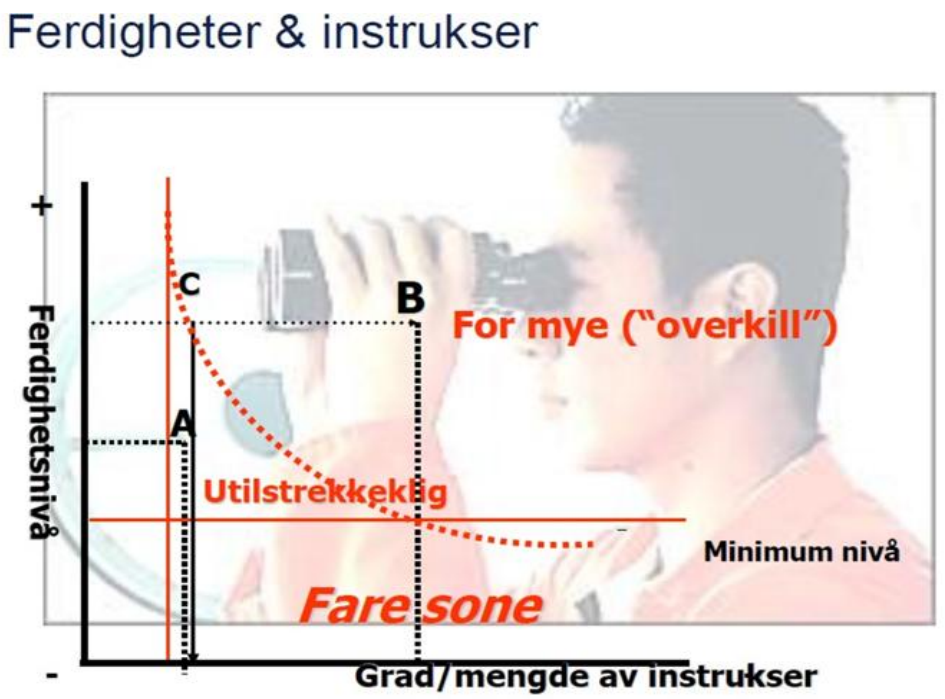

Bruk av innleide konsulenter

- Rederiet må fortsatt være beslutningstaker i sikkerhetssyringsarbeidet
  - *Hjørnesteinen i god sikkerhetsstyring er engasjement fra toppen. Når det gjelder sikkerhet og hindring av forurensning, er det engasjementet, kompetansen, holdningene og motivasjonen til enkeltmenneskene på alle nivåer som avgjør hva det endelige resultatet blir.*

Bruk av konsulenttjenester

- Utpekt person
- ISM konsulent

- Interne revisjon
- Beredskap

ISM 4
De(n) utpekte personen(e)s ansvar og myndighet skal omfatte overvåking av de sidene av driften av hvert skip som gjelder sikkerhet og hindring av forurensning samt sikring av at nødvendige ressurser og landbasert støtte blir benyttet etter behov.

ISM 12.2
Selskapet skal periodisk verifisere hvorvidt alt personell som utfører delegerte ISM-relaterte arbeidsoppgaver, opptrer i samsvar med selskapets ansvar i henhold til normen.

Store aktører i havbruk

+ Generelt gode systemer (for rederiet)
+ Generelt god kompetanse i rederi
+ Positive til revisjon og veiledning

- Komplekse systemer i forhold til kompetanse om bord
  - Sikkerhetsstyring
  - Risikovurdering
  - Lover og forskrifter

Skipsfører – D6 + SRC + sikkerhetsopplæring

Øvrig mannskap - sikkerhetsopplæring

Mindre aktører - generelt

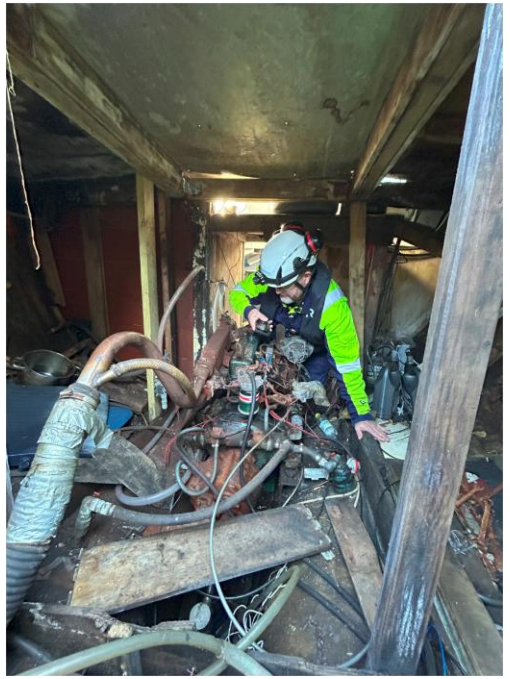

- **Noen har ikke sikkerhetsstyringssystem ombord**
  - Avdekket etter UAT og havaritilsyn

Forbedringsforslag

- Deltagelse i utarbeiding av prosedyrer og sjekklister
- Utarbeid enkle systemer – for de som er om bord
- Unngå omfattende og detaljerte prosedyrer
- Sikre god opplæring i bruk av systemene
- Følg opp at systemet brukes som tiltenkt

- **Lederstil og holdninger til sikkerhet er svært avgjørende for om organisasjonen vil lykkes med innføringen av sikkerhetsstyring.**

Spørsmål fra publikum?

Takk for oppmerksomheten!